

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ

”

Декан філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р. О.

“30” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до слов'янської філології

	(назва навчальної дисципліни)
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
	(шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
	(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська, 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська, 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська, 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.039 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словенська</u>
	(назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u>
	(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма «Вступ до слов'янської філології» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за спеціальністю 035 «Філологія», напрям підготовки 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська, 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська, 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська, 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.039 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словенська освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр». – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – 10 с.

Розробники: Моторний О.А., доцент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького,
Брилинська Н.Ю., асистент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

(підпис)

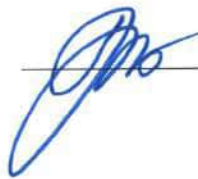
(доц. Сорока О. Б.)
(прізвище та ініціали)

«30» серпня 2022 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол № 1 від 30.08.2022

«30» серпня 2022 року

Голова

(доц. Крохмальний Р. О.)

Опис навчальної дисципліни
«Вступ до слов'янської філології»

Пояснювальна записка

Курс «Вступ до слов'янської філології», є вступом для вивчення студентами-славістами в подальшому окремих національних мов і літератур слов'янських народів. Завданням курсу є ознайомлення студентів з основними фактами міжслов'янських мовних, літературних та культурних контактів, а також зв'язки з українською культурою.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень бакалаври	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів -	Галузь знань <u>0203 гуманітарні науки</u> (шифр, назва)	<u>Нормативна</u> (за вибором студента)	
Модулів – 1	Напрямок <u>0305 філологія</u> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки: 1</i>	
Змістових модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування) Слов'янські мови і літератури	1-й	
		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 105		1-й	
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 58		16	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16	
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		58 год.	год.
		ІНДЗ:	
	Вид контролю: Іспит		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – оволодіння знаннями з курсу Вступ до слов'янської філології

Завдання – ознайомлення студентів з основними фактами і тенденціями розвитку слов'янських мов та літератур та міжслов'янських літературних зв'язків, засвоєння цих знань і умінь застосовувати їх на практиці

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати: факти і тенденції історії розвитку слов'янських культур, мов, літератур

вміти: аналізувати факти і тенденції історії розвитку слов'янських культур, мов, літератур

2. Програма навчальної дисципліни «Вступ до слов'янської філології»

Змістовий модуль 1. Слов'янська філологія як наука і навчальна дисципліна. Історія слов'янської філології

Тема 1. Філологія як комплекс лінгвістичних і культурно-історичних дисциплін. Філологія в античному світі. Філологія в середньовіччі. Філологія в наші дні.

Тема 2. Слов'янська філологія як галузь філологічних знань. Об'єкт та предмет слов'янської філології. Проблематика слов'янської філології

Тема 3. Зародження слов'янської філології. Становлення слов'янської філології. Становлення західнослов'янської філології. Становлення східнослов'янської філології. Становлення південнослов'янської філології. Становлення зарубіжної слов'янської філології

Тема 4. Розвиток слов'янської філології у першій половині ХХ ст. Західнослов'янська філологія. Південнослов'янська філологія. Слов'янська філологія в колишньому СРСР. Зарубіжна слов'янська філологія
Тема 5. Особливості розвитку слов'янських літератур доби Просвітництва – класицизм.

Тема 5. Розвиток слов'янської філології у другій половині ХХ ст. Слов'янська філологія в країнах колишнього СРСР. Західнослов'янська філологія. Південнослов'янська філологія. Зарубіжна слов'янська філологія

Змістовий модуль 2: Слов'янські народи та їх мови. Відображення у мові давніх слов'ян їх матеріальної і духовної культури. Політична та етнографічна карта слов'янського світу

Тема 6. Класифікація слов'янських мов. Генетична спорідненість слов'янських мов. Слов'янські мови в складі індоєвропейської сім'ї мов.

Тема 7. Праслов'янська мова. Періодизація історії праслов'янської мови. Діалектне членування праслов'янської мови

Тема 8. Зв'язки слов'ян із сусідніми народами за даними мови. Слов'яно-готські мовні відносини. Запозичення з грецької та латинської мов. Слов'яно-фінські мовні відносини. Слов'яно-тюркські мовні відносини

Тема 9. Відображення у мові матеріальної і духовної культури давніх слов'ян. Людина як істота. Людина і суспільство. Житло. Побут. Їжа. Одяг. Тканини.

праслов'янської мови												
Тема 8. Зв'язки слов'ян із сусідніми народами за даними мови. Слов'яно-готські мовні відносини. Запозичення з грецької та латинської мов. Слов'яно-фінські мовні відносини. Слов'яно-тюркські мовні відносини	32	1	1			30						
Тема 9. Відображення у мові матеріальної і духовної культури давніх слов'ян. Людина як істота. Людина і суспільство. Житло. Побут. Їжа. Одяг. Тканини.	10	1	1			8						
Тема 10. Відображення у мові матеріальної і духовної культури давніх слов'ян. Сільськогосподарське виробництво. Політична та етнічна карта слов'янського світу, слов'янські мови та їх характеристика, славістичні центри у світі	2	1	1									
Разом за змістовий модуль 2	70	6	6									
Усього годин	90	16	16			58						

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

1	Класифікація слов'янських мов. Генетична спорідненість слов'янських мов. Слов'янські мови в складі індоєвропейської сім'ї мов.	20
2	Відображення у мові матеріальної і духовної культури давніх слов'ян. Людина як істота. Людина і суспільство. Житло. Побут. Їжа. Одяг. Тканини.	30
3	Відображення у мові матеріальної і духовної культури давніх слов'ян. Сільськогосподарське виробництво. Політична та етнічна карта слов'янського світу, слов'янські мови та їх характеристика, славістичні центри у світі	8
Разом		58

Самостійна робота включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, самостійне вивчення окремих тем чи питань, що не розглядаються в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, виконання системи вправ практичного характеру, підготовку до модульних контрольних робіт та заліку

10. Методи контролю

Контроль виконання курсової роботи включає поточний контроль за виконанням розрахунків за трьома розділами та захист перед комісією. Оцінка виконання та захисту курсової роботи проводиться за 100-бальною шкалою.

11. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										іспит	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10		100
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		

Оцінювання знань студентів: максимальна кількість балів за поточну успішність – 50, на іспиті – 50

Приклад розподілу балів, які отримують студенти за виконання курсової роботи (проекту)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 70	до -___	до 30	100

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;

- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквіумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

12. Методичне забезпечення

Брайчевський М. Походження слов'янської писемності. – Київ. 1998.

13. Рекомендована література

Базова

1. Баран В. Д. Давні слов'яни. Київ: Видавничий дім "Альтернативи", 1998. 336 с.
2. Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до XX ст.). Курс лекцій: Навчальний посібник / В. І. Яровий, П.М. Рудяков, В. П. Шумило та ін. Київ: Либідь, 2001. 632 с.
3. Лучик В. В. Вступ до слов'янської філології: Підручник. Київ: ВЦ "Академія", 2008. 344 с.
4. Чучка П. П. Вступ до слов'янської філології. Частина 1: Навчальний посібник. Київ: НМК ВО, 1988. 80 с.

5. Чучка П. П. Вступ до слов'янської філології. Частина 2: Навчальний посібник. Київ: НМК ВО, 1989. 76 с.

14. Інформаційні ресурси

1. <https://slavistik-portal.de/en/>
2. <https://cercll.arizona.edu/blog/llcommons/>
3. https://en.wikisource.org/wiki/Portal:Slavic_languages_and_literatures
4. <https://www.balticmedia.com/translate-languages/slavic-languages/>